

Till läsningen: Efter 40 i anmärker Celsius: »Stenen här mitt af.» Under denna anmärkning finnes en ganska otydlig blyertsanteckning: »stenen mitt af ett stort st. borta». Runföljden 41–45: »Denna slängan begynnes här, och har gått ett stycke fram på det afbrutna och förlorade stycket.» Runföljden 46–55 slutligen, **runor pisan**, har stått »öfwerst på sten»; den har utgjort »en half slänga». Runan 41 har tecknats av Celsius som en r-runna med bistavens nedersta led förlorad. Möjligt är att runan har varit **k**.

Kætill hör till de vanligare mansnamnen i våra runinskrifter, medan däremot ett namn *Fastr* eljest icke är säkert styrkt. Under sådana omständigheter måste det understrykas, att Celsius' läsning av U 1114 vad detta namn beträffar icke är fullt klar (se fig. 403), varför också detta belägg måste betecknas som osäkert; se vidare U 163.

Mycket beklagligt är, att ristarens namn har gått förlorat; signerade ristningar äro jämförelsevis sällsynta i dessa trakter. Runföljden 41–45 skulle kunna utgöra slutet av verbet *markaði* 'märkte', 'ristade', men Celsius' redogörelse för runföljdens placering förefaller att lägga hinder i vägen för en sådan suppling.

Var den bro har legat, som Kättil lät göra efter sig själv, kan ej avgöras. I närheten av Myrby har det säkerligen flerstädes varit behov av »broar». Den gamla »Vadbron», som ligger ett par kilometer SÖ om Myrby, kan väl knappast ha varit Kättils bro. O. Celsius anför Myrby-stenen som exempel på stenar som omtala, att någon har låtit göra bro för sin själ: »Et, quod huc maxime omnium facit, in Myrby parœciæ Skuttunge: *Ketil lit gera bro eftr selfan sik. Kattillus pontem fieri curavit ipse sibi*» (*Acta Literaria Sveciæ*). — Om brobyggen nämnda i runinskrifterna se U 947 (s. 59 f.) och där anförd litteratur.

1115. Norrby, Skuttunge sn.

Litteratur: B 485, L 183. J. Bureus, Fa 6 s. 63 n:r 88 (Bureus' egen uppteckning), Fa 5 n:r 329, Fa 14 s. 242, Fa 17 bl. 27, Fa 20 s. 39; Ransakningarna 1667–84; J. Peringskiöld, Monumenta 2, bl. 46; O. Celsius, Svenska runstenar (Fm 60) 2, s. 122; UFT h. 5 (1876), s. 64.

Årbildning: J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 485).

Denna sedan länge försvunna runsten fanns enligt Bureus (i Fa 6) »Hos Norby höghar i Skuttunge». *Ransakningarna* 1667–84: »Närby: sunnan om byen enn stehn påskrifw[en] och en Jordhög, der hooss sammaledess någre griffter.» På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* finnes blyertsanteckningen »Norby i Skuttunge» (B 485: »Norby»; L 183: »Norrby»). Celsius återger endast Hadorphs läsning; hans anteckningar om U 1115 sakna alltså självständigt värde.

Höjd omkring 1,70 m., bredd omkring 1,10 m. Stenens högra del var redan på 1600-talet avslagen; genom denna åverkan har inskriftens slut gått förlorat.

Inskrift (enligt Bureus):

huitr okarl ouk ulf l . . . u . . . ris . . .
 5 10 15 20

Hvitr ok Karl ok Ulf(?) letu . . .

»Vit och Karl och Ulv(?) läto . . .»

Till läsningen: Mellan runorna 18 och 19 har Bureus markerat fyra skadade runor, som han tydligen betraktade som osäkra. I Fa 5 återges de icke; där slutas inskriften med 17 l. — Hadorph och Leitz: *hyilr .: ok arl : ouk ylfor -- a ra*.

Fig. 404. U 1115. Norrby, Skuttunge sn. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 485).

Mansnamnet *Hvitr* är ganska sparsamt belagt, men det är, liksom binamnet *Hviti*, säkert styrkt från hela Norden. Såvitt känt ger U 1115 det enda belägget från runinskrifterna. Belägget torde, trots Hadorphs läsning *hyilr*, kunna betecknas som säkert. Om namnets innebörd se *Nordisk kultur* 7 (1947), s. 50, 200, 272.

Runföljden 6–10 *ok arl* kan knappast uppfattas annorlunda än som *ok Karl*, alltså med dubbel-läsning av 7 *k*. *Karl* tillhör de vanligare mansnamnen i runinskrifterna. — Det torde vara ovisst, om inskriftens tredje namn har varit *Ulf*. Mot Bureus' läsning *ulf* kan invändas, att man skulle ha väntat *ulfa*; Hadorph läser *ylfor*.

Peringskiöld, som utgår från Hadorphs läsning, tolkar i *Monumenta* inskriften på följande sätt: »Hyller och Karl, sampt Yllfare de reeste upp Stenen . . .» *UFT*: »Hvil och Karl och Ulfvar(?) re(ste?) . . .»

1116. Skuttunge by, Skuttunge sn.

Litteratur: B 484, L 174. J. Bureus, *F a* 6 s. 63 n:r 87 (Bureus' egen uppteckning), s. 126 n:r 81 (Caspar Cohl), *F a* 5 n:r 326, *F a* 13 s. 14, 237, 265, 314, 354, 380, 493, *F a* 1 s. 74, *F a* 20 s. 39, *F f* 6 n:r 135; J. Rhezelius, *F a* 10: 1 n:r 64; Ransakningarna 1667–84; O. Verelius, *Manuductio ad Runographiam* (1675), s. 74; J. Peringskiöld, *Monumenta* 2, bl. 42; O. Celsius, *Svenska runstenar* (*F m* 60) 1, s. 385; R. Dybeck, *Reseberättelse för år 1864* (ATA); *UFT* h. 5 (1876), s. 63; E. Brate, *Svenska runristare* (1925), s. 112 f.

Avbildningar: Rhezelius, teckning (i *F a* 10: 1); Bureus, kopparstick (i *F f* 6); J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 484).

Denna numera tyvärr försvunna runsten fanns enligt Bureus »J Skuttunge Prestegärde» (*F a* 6); Cohl: »Wedh skutunge Prästegård»; *F a* 5: »Skutunge Präståkeren.» Ovan kopparsticket i *F f* 6 läses: »Skuttunge Sochn. Prestäckren.» Rhezelius: »Skuttunge Sochn. Widh Prästegården i